

„HEUVEL EN DAEL" LATER „VOSSEVELD"

door P.J. van den Breemer

In het vorige nummer van "Van Zoys tot Soest" hebben wij u iets verteld over de familie Bartolotti n.a.v. gegevens uit het boek van Gustaf Leonhardt. In dit boek staat ook iets beschreven over "het zomerverblijf te Soest".

In 1653 koopt Guillelmo Bartolotti van de erfgenamen van Jonkheer Ernst van Reede "51 mergen heet (heide) en stuijffveld" in de Birkt te Soest, en hij bouwt daar in 1654 zijn huis, dat moet dienen tot zomerverblijf voor de familie. Uit een inventaris van 1664 komen wij van de plaats "Bartolotti te Soest" het volgende te weten.

"Het huis bestond uit een souterrain, waarin o.a. de keuken was opgenomen, en een hoofdverdieping met voorhuis, portaal, een grote zaal met secreet en comptoir (= toilet en bijkamer), twee zijkamers, met secreetkamertje en comptoirtje, alsmede daarboven een zolder aan welks zijden zes kamertjes afgeschoten waren."

Dat was dus het vacantieverblijf. Ruimte voldoende.

Dan waren er verschillende bijgebouwen, zoals het bouwhuis, (waar de pachter of de zetboer woonde) de stal en de schuur, en tevens een poortgebouwtje.

De pachter zal gezorgd hebben voor de veestapel. Die bestond in 1664 uit twee paarden, twee varkens, een schaap, vijftien koebeesten en één pink. De tuinman, die woonde in het poortgebouwtje, had o.m. de zorg over veertien oranjebomen-citroen-granaatappel-gele jasmijn-palm-olijf en rosmarijnboemen. ('s Winters in het poortgebouw).

In het hoofdgebouw vinden we een deftige inboedel, met vele tientallen schilderijen, met goudleer beklede stoelen, een geschilderd clavecymbel, een Frans verzilverd en verguld ledikant. Alleen is het eet en wasgerei niet, zoals thuis in Amsterdam, van zilver, maar hier van tin of aardewerk. De echtgenote van Bartolotti, Jacoba v. Erp, speelde clavesymbol en zong ook veel in haar jeugd. In Amsterdam stond er zelfs in haar slaapkamer een "Kleijn clave-cimbaeltien", maar ook nog een in de zijkamer.

Om uit rijden te gaan beschikte de familie hier in Soest over een karos met zilveren en gouden wapens, van binnen paars bekleed, over een overdekt bakwagentje, een open speelwagentje, waaraan "enig gout en vergult", en drie gewone wagens.

Deze inventaris is opgemaakt in 1664, het jaar waarin de weduwe van Guillelmo n.l. Jacoba van Erp, overlijdt.

De overige bezittingen, meest te Amsterdam, beslaan 186 folio's, en vier kinderen erven, o.a. Jacoba Victoria.

Guillelmo Bartolotti, die zelf in 1658 op 56-jarige leeftijd is overleden laat dus een grandioos vermogen na, en moet in die tijd een van de rijkste inwoners van Amsterdam zijn geweest.

De Gouden eeuw was dus in Soest ook doorgedrongen, en de inwoners van Soest, (dat waren er in die tijd over heel Soest

verspreid nog geen duizend) zullen met open mond hebben staan kijken, wanneer die "Karos met zilveren en gouden wapens, van binnen paars bekleed" langs kwam rijden. En dat zal ook echt niet zo vaak zijn voorgekomen, want wegen waren er nauwelijks.

Onder de kennissen en vrienden van de familie Bartolotti komen veel zeer bekende namen voor, zoals Frans Hals - P.C. Hooft - Constantijn Huijgens - Rembrand v. Rijn - Joost van de Vondel. Zij kwamen in Amsterdam regelmatig bij de familie over de vloer.

Wie weet zijn zij zelfs toen al in Soest op vakantie geweest in "Heuvel en Dael". Er waren kamers genoeg.

De Bartolotti's waren specialisten op het gebied van de handel. Het begon rond 1600 met scheepsladingen van het Oostzeegebied naar Italië, en omgekeerd, zoals granen, balen zijde, staal, huiden, bonen, wapens, hout, olie, zout e.a. Wat later wordt er ook handel gedreven met Rusland, en is Bartolotti bewindhebber van de W.I.C. en de V.O.C.

Maar ook het beleggen van de verdiensten had de volle belangstelling en was bij de Bartolotti's in deskundige handen.

Na het overlijden van de weduwe van Guillelmo Bartolotti, Jacoba v. Erp, in 1664, blijft het zomerverblijf in het bezit van de vier nog levende kinderen, en het is vooral de dochter Jacoba Victoria die zeer gehecht is aan deze plek. Zij huwt in 1686 op 46-jarige leeftijd met Coenraad van Beuningen die 64 jaar oud was.

Dit huwelijk is een drama geweest en duurde ca. zes jaren.

Na het overlijden van Van Beuningen in 1692 verblijft zij steeds vaker te Soest, en blijft daar tenslotte wonen. Op 78-jarige leeftijd, in 1718, overleed zij en werd te Soest begraven.

Wat er verder met de buitenplaats "Heuvel en Dael" is gebeurd hopen wij een volgende keer te kunnen vertellen.

Bron: "Het huis Bartolotti en zijn bewoners" door Gustav Leonhardt.

„STOOMPERMANENT „LEMAIRE”
GEEN ELECTRICHE BEHANDELING
TEVENS ALLE HAARWERKEN